

**BẢN TIN DỰ BÁO KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN
PHỤC VỤ NÔNG NGHIỆP KHU VỰC BẮC TRUNG BỘ
THỜI HẠN THÁNG**
(Từ ngày 01/10/2023 đến ngày 31/10/2023)

1. Thông báo tình hình khí tượng thủy văn nông nghiệp tháng qua

Trong tháng 9/2023, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực dao động trong khoảng 81-86%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 569-581°C; Bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 81-86mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu dao động trong khoảng 124-193mm; Nhiệt độ tối cao trung bình từ 31-33°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 15-16°C, nhiệt độ trung bình tại khu vực Bắc Trung Bộ phổ biến cao hơn TBNN từ 0,5-1,0°C. Tổng lượng mưa tại khu vực Bắc Trung Bộ phổ biến cao hơn TBNN từ 20-50%, có nơi cao hơn (Nguồn: Trung tâm DB KTTV QG)

Trong tháng 9/2023, khu vực đã xuất hiện 2 đợt nắng nóng từ ngày 02-03/9 và từ ngày 05-07/9; Trong các đợt nắng nóng này, một số nơi đã quan trắc được giá trị nhiệt độ cao nhất tuyệt đối ngày vượt GTLS cùng thời kỳ. Trong tháng 9/2023 cũng đã xuất hiện nhiều ngày mưa diện rộng, cụ thể: từ ngày 08-21/9 và từ ngày 25-29/9; Đáng chú ý đợt mưa lớn từ ngày 25-29/9 do ảnh hưởng của dải hội tụ nhiệt đới kết hợp với hoàn lưu ATNĐ nên một số nơi đã xuất hiện giá trị tổng lượng mưa ngày và tổng lượng mưa tháng vượt GTLS cùng thời kỳ. (Nguồn: Trung tâm DB KTTV QG).

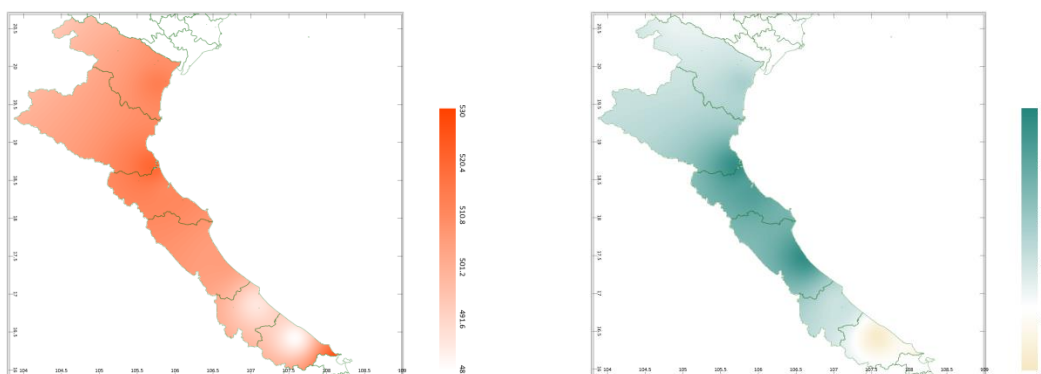
Bảng 1: Tình hình khí tượng nông nghiệp tháng qua (01-30/9/2023)

Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 9
Độ ẩm không khí (%)	75,5-83,5	80,2-85,9	85,1-89,9	80,7-85,9
Nhiệt độ tối cao (°C)	32,4-34,4	30,4-32,7	29,7-31,6	31,2-33,0
Nhiệt độ tối thấp (°C)	24,5-26,5	24,8-26,0	24,4-26,1	24,6-26,2
Tích ôn hữu hiệu (°C)	211,6-221,6	186,6-195,4	162,8-170,9	569,1-580,8
Mưa hữu hiệu (mm)	0,2-128,9	14,8-44,9	33,5-140,4	124,2-192,6
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	35,5-36,8	31,4-32,4	27,3-28,4	80,7-85,9

Cây ăn quả có múi trong tháng 9 ở các giai đoạn phát triển quả - thu hoạch. Thời tiết của khu vực trong tháng 9 có nhiều diễn biến phức tạp, thời kỳ nửa đầu tháng, khu vực ít mưa (có nơi không có mưa), cục bộ một vài nơi xảy ra mưa vừa – mưa to; trời nắng, có nơi có nắng nóng. Thời tiết đã tạo điều kiện thuận lợi cho công tác thu hoạch các diện tích cây ăn quả có múi đã chín (diện tích chín sớm) đảm bảo chất lượng tốt. Thời kỳ nửa cuối tháng, trên toàn khu vực có nhiều ngày có mưa vừa, mưa to; trong đó, đáng chú ý đợt mưa từ ngày 24-28/9 đã gây ra mưa to đến rất to cho các tỉnh từ Thanh Hóa đến Thừa Thiên Huế; trong đợt mưa lớn kể trên, một số diện tích cây ăn quả có múi đã bị thiệt hại hoàn toàn, trong đó đáng kể nhất là tỉnh Nghệ An với 2.519 ha cây ăn quả và cây trồng khác bị hư hại. Trong tháng, bệnh muội đen, bệnh chảy gôm, bệnh loét, bệnh ghẻ sẹ, bệnh vàng lá thối rễ... là các đối tượng gây hại chủ yếu trên cây ăn quả có múi trong tháng.

Trong tháng 9, rau màu trong các giai đoạn gieo trồng – phát triển thân lá. Thời kỳ cuối tháng 9, trên khu vực xuất hiện nhiều ngày có mưa vừa, mưa to đến rất to; đặc biệt là đợt mưa do ảnh hưởng của ATNĐ từ ngày 24-28/9 đã ghi nhận nhiều nơi có mưa đặc biệt lớn trong 24h (từ 14h ngày 25/9 đến 14h ngày 26/9) như: Minh Hóa 474,4 mmm, Dân Hóa 437,8mm (Quảng Bình); Hương Trạch 404,4m (Hà Tĩnh); Linh Thượng 185mm (Quảng Trị); Sao La 139mm (Thừa Thiên Huế). Do ảnh hưởng của mưa lớn, nhiều diện tích rau màu trong khu vực bị ngập úng, ngã đổ, thiệt hại hoàn toàn, trong đó thiệt hại nặng nhất là hai tỉnh Thanh Hóa và Nghệ an với 5.757ha hoa màu bị ngập, hư hại hoàn toàn (Thanh Hoá 2.417, Nghệ An 3.340). Trong tháng, bệnh thối nhũn, khô đầu lá, sâu ăn lá... gây hại trên nhiều vùng trồng rau trong khu vực.

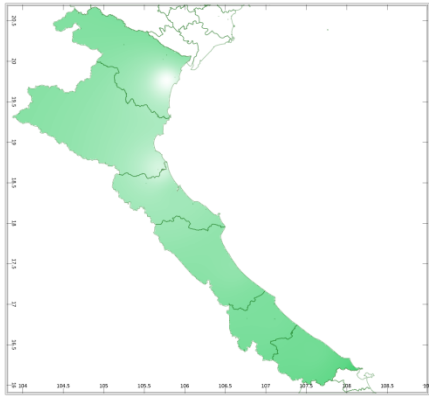
2. Dự báo khí tượng nông nghiệp (từ ngày 01/10/2023 đến ngày 31/10/2023)

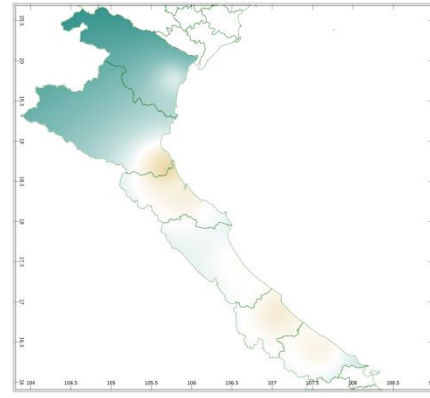
a) Tổng tích ôn hữu hiệu tháng

b) Mức độ sai khác so với cùng kì năm trước

Hình 1: Bản đồ tổng tích ôn hữu hiệu

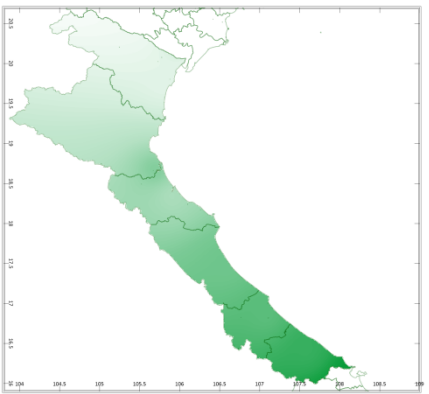

a) Tổng lượng mưa hữu hiệu tháng

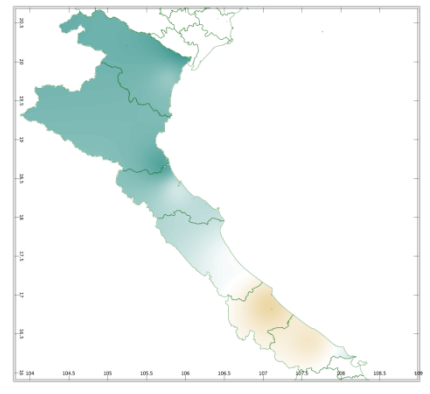

b) Mức độ sai khác so với cùng kì năm trước

Hình 2: Bản đồ tổng lượng mưa hữu hiệu

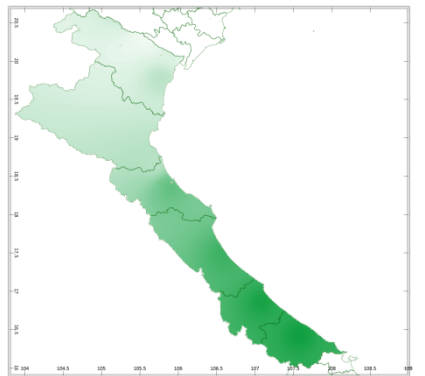

a) Bốc thoát hơi tiềm năng

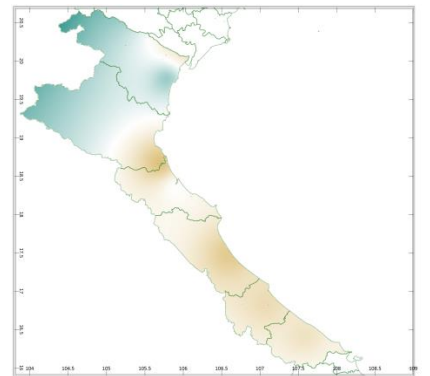

b) Mức độ sai khác so với cùng kì năm trước

Hình 3: Bản đồ bốc thoát hơi tiềm năng

a) Độ ẩm đất

b) Mức độ sai khác so với cùng kì năm trước

Hình 4: Bản đồ độ ẩm đất

Trong tháng tới, nhiệt độ tối cao trung bình từ 27,0-29,0°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 23-24°C, tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 173-208°C, trong tuần giữa tháng dao động trong khoảng 153-162°C, trong tuần cuối của tháng dao động trong khoảng 150-

157°C. So với cùng kỳ năm trước, tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy trong tháng) tại tỉnh Thừa Thiên Huế có xu thế thấp hơn cùng kỳ khoảng 7°C; Các vùng còn lại trong khu vực, tổng tích ôn hữu hiệu có xu thế cao hơn cùng kỳ từ 6-24°C.

Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 28-37mm, trong tuần giữa tháng dao động trong khoảng 6-16mm, trong tuần cuối của tháng dao động trong khoảng 14-30mm. So với cùng kỳ năm trước, tổng lượng mưa hữu hiệu tại tỉnh Thanh Hóa và phần lớn tỉnh Nghệ An có xu thế cao hơn cùng kỳ từ 3-36mm; Các vùng còn lại trong khu vực, tổng lượng mưa hữu hiệu có xu thế thấp hơn cùng kỳ có thể lên đến 16mm.

Độ ẩm đất trong tháng 10/2023 dao động trong khoảng 88-96%. So với cùng kỳ năm trước, độ ẩm đất tại hầu hết các tỉnh trên khu vực có xu thế thấp hơn cùng kỳ từ 2-4%; Riêng khu vực tỉnh Thanh Hóa và phần lớn tỉnh Nghệ An, độ ẩm đất có xu thế cao hơn cùng kỳ từ 1-5%.

Tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng trong tháng dao động trong khoảng 81-86mm. So với cùng kỳ năm trước, tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng tại hầu hết các tỉnh trên khu vực có xu thế cao hơn cùng kỳ có thể lên đến 2,3mm; Riêng khu vực tỉnh Quảng Trị và Thừa Thiên Huế có xu thế thấp hơn cùng kỳ trong khoảng 0,9-1,5mm.

Độ ẩm không khí tháng 10/2023 dao động trong khoảng 79-86%.

Bảng 2: Dự báo các đặc trưng khí tượng nông nghiệp tại khu vực

Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 10
Độ ẩm không khí (%)	80,1-92,6	72,5-78,7	83,2-86,7	78,8-86,2
Nhiệt độ tối cao (°C)	27,0-30,9	27,0-28,3	26,2-27,0	27,0-28,7
Nhiệt độ tối thấp (°C)	22,9-26,0	22,6-23,4	22,3-23,7	23,0-24,0
Tích ôn hữu hiệu (°C)	172,6-208,3	153,3-162,2	148,9-157,3	482,9-520,5
Mưa hữu hiệu (mm)	28,0-38,6	5,8-15,9	14,0-29,5	48,8-82,3
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	21,1-32,3	25,2-26,8	24,3-26,3	80,6-85,5
Độ ẩm đất (%)	87,9-95,6			

3. Cảnh báo khả năng tác động đến sản xuất nông nghiệp

Nhiệt độ trung bình tháng 10/2023 tại khu vực Bắc Trung Bộ cao hơn so với TBNN từ 0,5-1,0°C; Tổng lượng mưa phổ biến ở mức thấp hơn so với TBNN từ 5-15%. Trong tháng 10, bão/ATNĐ có khả năng xuất hiện từ 1-2 cơn

trên khu vực Biển Đông và có thể ảnh hưởng đến khu vực Bắc Trung Bộ. Trong tháng 10/2023, không khí lạnh sẽ bắt đầu có xu hướng hoạt động gia tăng dần về tần suất và cường độ. (Nguồn: Trung tâm Dự báo KTTV Quốc gia).

Cây ăn quả có múi trong tháng 10 trong các giai đoạn phát triển quả - quả già – thu hoạch. Dự báo tổng lượng mưa hữu hiệu trên khu vực trong tháng dao động trong khoảng 49-82mm, độ ẩm đất dự báo đạt từ 88-96%. Trong giai đoạn phát triển quả - thu hoạch, độ ẩm đất tối ưu cho cây ăn quả có múi dao động trong khoảng 70-80%. Có thể nhận thấy, độ ẩm đất trong tháng 10 trên toàn khu vực cao hơn so với độ ẩm tối ưu của cây ăn quả có múi; do đó, trong thời kỳ, người dân cần chú ý cải tạo hệ thống mương rãnh, kịp thời thoát nước tích cực cho các vườn cây ăn quả có múi khi có mưa to, nhất là những vùng được dự báo có lượng mưa tương đối cao (khu vực từ Nghệ An đến Thừa Thiên Huế) nhằm hạn chế tối đa tình trạng ngập úng, ứ đọng nước ở gốc cây (việc úng nước lâu ngày sẽ gây thối rễ, rụng quả, nứt quả và tạo điều kiện cho nhiều nấm bệnh phát triển); ngay sau khi nước trong vườn rút cạn, người dân cần tiến hành xới xáo nhẹ để phá váng nhằm giúp cho oxy dễ dàng xâm nhập vào trong lòng đất, giúp đất thông thoáng, cho bộ rễ của cây nhanh chóng phục hồi. Bệnh muội đen, bệnh chảy gôm, bệnh loét, bệnh ghẻ sọc, bệnh vàng lá thối rễ ... tiếp tục là các đối tượng cần chú ý trên cây ăn quả có múi trong tháng 10.

Rau màu trong tháng 10 trong giai đoạn gieo trồng – phát triển thân lá, các diện tích rau ngắn ngày sẽ chuyển sang thời kỳ thu hoạch. Độ ẩm đất thích hợp cho rau màu sinh trưởng và phát triển là 75-80%, đất thông thoáng khí. Trong tháng 10, khu vực Bắc Trung Bộ được dự báo có lượng mưa hữu hiệu dao động trong khoảng 48-82mm, độ ẩm đất dự báo dao động trong khoảng 88-96%, tổng lượng mưa hữu hiệu tại tỉnh Thanh Hóa và phần lớn tỉnh Nghệ An có xu thế cao hơn cùng kỳ năm trước từ 3-36mm. Có thể nhận thấy, độ ẩm đất trong tháng cao hơn độ ẩm thích hợp cho cây rau màu. Do đó, người dân cần chú ý: đối với các diện tích rau đã đến thời kỳ thu hoạch, cần tập trung thu hoạch triệt để nhằm hạn chế tối đa thiệt hại do điều kiện thời tiết bất lợi gây ra. Đối với các diện tích rau chuẩn bị gieo trồng, cần xây dựng hệ thống thoát nước tốt, lựa chọn vùng đất cao, dễ thoát nước, đất tơi xốp và chọn những loại rau ngắn ngày, lá nhỏ, tán gọn gieo trồng. Đối với những diện tích rau đã trồng, cần lên luống, lên liếp cao và tiến hành thoát nước kịp thời cho rau khi có mưa to, tránh tình trạng ngập úng, đọng nước, khiến cho bộ rễ hô hấp kém gây ảnh hưởng đến sinh trưởng của rau, thậm chí chết cây, đồng thời môi trường ẩm ướt tạo điều kiện thuận lợi cho nhiều đối tượng nấm bệnh hại phát triển và gây hại cho cây rau. Sau khi nước trong ruộng được rút cạn, cần xới nhẹ đất để phá váng và giúp đất

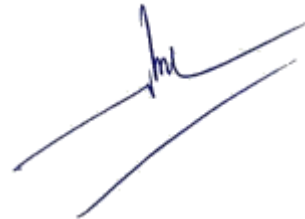
thoáng khí tạo điều kiện cho bộ rễ phục hồi; tiến hành tỉa cành, bấm ngọn, tỉa bỏ bớt những lá đã già hoặc bị sâu bệnh hại để hạn chế sâu bệnh hại trú ngụ, tán cây thông thoáng giúp giảm độ ẩm của đất và tránh cây đổ ngã về sau. Trong tháng tới, thời tiết của khu vực có mưa, độ ẩm không khí cao sẽ tạo điều kiện thuận lợi cho các đối tượng như bệnh sương mai, bệnh thán thư, bệnh thối nhũn... phát triển và gây hại cho cây rau các loại. Trong quá trình chăm sóc, cần chú ý theo dõi chặt chẽ diễn biến của các đối tượng gây hại và ưu tiên sử dụng các loại thuốc BVTV có nguồn gốc sinh học và nằm trong danh mục quy định để phun phòng trừ (lưu ý đảm bảo thời gian cách ly trước khi thu hoạch).

Trong tháng, bão/ATNĐ có khả năng xuất hiện từ 1-2 cơn trên khu vực Biển Đông và có thể ảnh hưởng đến khu vực Bắc Trung Bộ, người dân cần theo dõi chặt chẽ diễn biến thời tiết; thường xuyên cập nhật các bản tin dự báo về bão/ATNĐ để chủ động các biện pháp nhằm ứng phó kịp thời khi có bão/ATNĐ.

Tin phát ngày: 01/10/2023

Thời gian ban hành bản tin tiếp theo: ngày 01/11/2023

**Người chịu trách nhiệm
ban hành bản tin**

Phạm Thị Kim Phụng